

► **Notiuni Explicate: tranzactionarea obligatiunilor**

Am prezentat in capitolele anterioare o serie de informatii despre tranzactionarea actiunilor si despre sistemele de tranzactionare a actiunilor ale Bursei de Valori Bucuresti (BVB) si ale Bursei Electronice Rasdaq (BER). In acest capitol mergem mai departe si prezentam cateva detalii despre tranzactionarea obligatiunilor.

Piata obligatiunilor nu cunoaste o dezvoltare foarte mare in tara noastra la acest moment, numarul de tranzactii fiind in general destul de redus. Insa este clar ca lucrurile sunt intr-o dinamica pozitiva. Numarul de emisiuni de pe piata si valoarea tranzactiilor la bursa este mult mai mare decat in urma cu numai 1-2 ani.

Astfel am considerat util sa prezentam putin mecanismele de tranzactionare a obligatiunilor, in ideea ca tranzactiile cu aceste instrumente vor deveni din ce in ce mai frecvente, iar interesul investitorilor pentru ele va creste.

Sa prezentam mai intai o serie de considerente generale. Pretul obligatiunilor nu se exprima ca si valoare absoluta in lei (cum se intampla cu pretul actiunilor) ci ca si procent din valoarea nominala a obligatiunii. Astfel, daca pretul unei actiuni BRD se exprima ca si 27.100 lei/actiune (de exemplu), pretul obligatiunilor BRD se exprima ca si 103,00 (iarasi, ca exemplu). Acest nivel de pret reprezinta 103% din valoarea nominala a obligatiunii; valoarea in lei este de $103\% \times 25.000.000 = 25.750.000$ lei (valoarea nominala a unei obligatiuni BRD este de 25 de milioane).

Ordinele de tranzactionare pentru obligatiuni sunt similare ordinelor pentru actiuni, cu mentiunea ca pretul va fi exprimat dupa sistemul prezentat mai sus. Datorita caracterului de instrumente cu venit fix, obligatiunile prezinta o serie de parametri care trebuie evaluati inainte de luarea unei decizii de cumparare din piata.

Veniturile aduse de obligatiuni vin din doua directii: din cupoanele de dobanda si, eventual, din variatia pretului in piata. Tineti cont de cateva aspecte, inasa: o rata a dobanzii de 18% pentru o obligatiune este calculata (si platita) la valoarea nominala a obligatiunii; daca veti cumpara obligatiuni din piata la un pret mai mare decat valoarea nominala atunci randamentul din dobanda poate scadea si poate ajunge foarte repede sub randamentul oferit de depozitele bancare, spre exemplu. Desigur, daca ati cumparat sub valoarea nominala, atunci sunteti imediat in castig, pentru ca la scadenta oricum se returneaza valoarea nominala a obligatiunii.

Obligatiunile se tranzactioneaza la acest moment numai la Bursa de Valori Bucuresti. Obligatiunile listate la bursa sunt de doua feluri: 1. obligatiuni listate la cota bursei si 2. obligatiuni tranzactionate pe piata valorilor mobiliare necotate din sistemul BVB.

Aceste doua segmente de tranzactionare a obligatiunilor sunt similare cu segmentele corespunzatoare pentru actiuni, prezentate intr-un capitol anterior. Reamintim ca valorile mobiliare (actiuni, obligatiuni) aflate la cota bursei indeplinesc cerinte mai stricte si trec printr-o procedura de evaluare si avizare din partea Bursei de Valori; obligatiunile tranzactionate pe piata valorilor mobiliare necotate nu se supun acelorasi cerinte stricte de transparenta si informare din partea emitentilor.

Pretul unei obligatiuni se exprima ca si procent din valoarea nominala

Tineti cont de modul in care se schimba randamentul din dobanzi atunci cand cumparam obligatiuni din piata

Regula de mai sus este o regula generala. In cazul obligatiunilor, cele care ajung pe piata valorilor mobiliare necotate sunt de regula emise de societati pe actiuni inchise, ale caror actiuni nu sunt listate la bursa.

Obligatiunile listate la cota bursei la acest moment sunt de doua feluri: corporative si municipale. Exista doua emisiuni de obligatiuni corporative (emise de societati comerciale) la cota bursei la acest moment: obligatiuni emise de Banca Romana pentru Dezvoltare si obligatiuni emise de Impact. Aceste doua societati sunt singurii emitenti din Romania care au listat la bursa de valori atat actiunile proprii cat si o emisiune proprie de obligatiuni. Tot la cota bursei se tranzactioneaza si 16 emisiuni de obligatiuni emise de municipalitati—orase precum Aiud, Bacau sau Timisoara.

Emisiunilor de mai sus li se mai adauga inca doua emisiuni de obligatiuni corporative tranzactionate pe piata valorilor mobiliare necotate: obligatiunile Raiffeisen Bank si obligatiunile BCR Leasing. Acestea se tranzactioneaza pe o sectiune separata datorita faptului ca cele doua firme nu au actiunile listate, fiind societati inchise.

Sistemul de tranzactionare a obligatiunilor la bursa este diferit de cel pentru actiuni.

Sistemul de tranzactionare a obligatiunilor la bursa se numeste Arena si este diferit de cel pentru actiuni. Din punct de vedere al investitorilor, inasa, relatia cu brokerul si procedura de tranzactionare este aceeaasi ca si pentru actiuni; De detaliile tehnice se ocupa angajatii societaiti de intermediere.

Diferenta apare la nivel de comisioane, care ar trebui sa fie mult mai mici decat cele pentru actiuni. Un nivel prea mare de comision la tranzactiile cu obligatiuni poate diminua foarte mult randamentul acestora.